

تاریخ ابلاغ 1402/02/11	 دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان ثامن الحجج (ع)	دستورالعمل
تاریخ بازنگری بعدی 1404/02/29		بهبود کیفیت
تاریخ بازنگری 1403/02/29		کد مستندات: EH-IN-0302-03*
		شماره ویرایش: 2*
دستورالعمل نظافت، شستشو و گندزدایی و لکه زدایی بخشها و واحدهای مختلف بیمارستان با توجه به شرایط اختصاصی آنها		

هدف : محدود نمودن و جلوگیری از انتشار عوامل بیماریزا و استفاده منطقی از ضدعفونی کننده ها و گندزداها و افزایش ایمنی بیماران و کارکنان و کاهش ریسک عفونتهای بعد از اعمال جراحی.

دامنه: اتاق عمل، بخشهای ایزوله عفونی، بخشهای ویژه بزرگسالان و نوزادان، آزمایشگاه، آمبولانس، بخشهای بستری، سردخانه متوفیان.

شیوه انجام کار:

- 1- کلیه دستورالعمل ها و ضوابط مربوط به نظافت، گندزدایی و ضدعفونی بخش ها و واحدها بایستی توسط واحد کنترل عفونت و واحد بهداشت محیط تهیه گردد (نحوه رقیق سازی ، کدبندی رنگ تی ها و تنظیف ها محل شستشو و شیوه های نظافت، ضدعفونی و گندزدایی) .
- 2- کلیه کارکنان خدمات و درمان باید از دستورالعمل ها و ضوابط مربوط به نظافت و گندزدایی بخشها مطلع و آگاه باشند و کلاس آموزشی مربوطه باید توسط واحدهای کنترل عفونت و بهداشت محیط برگزار شود..
- 3- کلیه کارکنان خدمات باید دستورالعمل ها و ضوابط مربوط به نظافت و گندزدایی بخش را به طور کامل اجراء نمایند و توسط مسئولین بخشها، مسئولین واحدهای بهداشت محیط و کنترل عفونت نظارت شوند.
- 4- رقیق سازی گندزداها باید طبق دستور العمل در تی شوی خانه یا اتاق کارکثیف و در نهایت دقت و با رعایت احتیاطات ایمنی توسط پرسنل خدمات انجام شود .
- 5- به دنبال ریخته شدن موادی مانند ادرار یا غذا ، پاک کردن آن محل با آب و یک ماده دترجنت معمولاً کافی است ولی اگر ترشحات ، حاوی ارگانیسم های بالقوه خطرناک باشند باید از یک ماده گندزدا استفاده کرد . برای پاک کردن ترشحات باید همیشه دستکش پلاستیکی پوشیده و اگر خطر آلودگی لباس نیز وجود دارد بایستی از آپرون پلاستیکی (یکبار مصرف) استفاده گردد .
- 6- در صورتی که مقدار زیادی خون یا مایعات آلوده به خون در محیط ریخته شده (بیش از 30 سی سی) باید:
 - استفاده از وسایل حفاظت فردی
 - در صورت وجود قطعات شیشه ای و تیز و برنده با پنس یا فورسپس جمع شده و در سفتی باکس دفع گردد.
 - حوله یکبار مصرف روی آن پهن نمود و موضع را پوشاند .
 - روی آن محلول هیپوکلریت سدیم با رقت 10٪ ریخت و 10 دقیقه صبر کرد .
 - با حوله یکبار مصرف آن را جمع کرد و داخل سطل عفونی انداخت .
 - با آب و دترجنت شسته شود.

تاریخ ابلاغ 1402/02/11	 دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان ثامن الحجج (ع)	دستورالعمل
تاریخ بازنگری بعدی 1404/02/29		بهبود کیفیت
تاریخ بازنگری 1403/02/29		کد مستندات: EH-IN-0302-03*
		شماره ویرایش: 2*
دستورالعمل نظافت، شستشو و گندزدایی و لکه زدایی بخشها و واحدهای مختلف بیمارستان با توجه به شرایط اختصاصی آنها		

- با محلول هیپو کلریت سدیم (آب ژاول) 2٪ گند زدایی انجام شود .
 - 7- در صورتی که مقدار خون یا مایعات آلوده به خون در محیط ریخته شده کمتر از 30 سی سی باشد باید :
 - استفاده از وسایل حفاظت فردی
 - خون با حوله یا پارچه تنظیف زرد جمع آوری گردد.
 - محل مورد نظر با آب و دترجنت شسته شود.
 - با محلول هیپوکلریت سدیم 2٪ ضد عفونی گردد.
 - 8- پرسنل خدماتی در هر بخش با توجه به شرح وظایف محوله می بایست با رعایت احتیاطات استاندارد نسبت به موارد ذیل اقدام نمایند :
 - ✓ کف کلیه اتاقها و راهروها ، بایستی روزانه نظافت و در صورت نیاز با آب ژاول رقیق شده 2٪ گندزدایی و یا محلول ضد عفونی کننده مورد تایید ضد عفونی گردد .
 - ✓ تی کشیدن باید به صورت زیگزاگی و از انتهای اتاق به سمت ورودی اتاق و از محل تمیز به محل آلوده صورت گیرد .
 - ✓ کلیه کفشورهای موجود در قسمتهای مختلف بایستی مجهز به توری بوده و این توریها روزانه نظافت شوند. تی های مورد استفاده در هر بخش بایستی بعد از هر بار استفاده توسط نیروی خدماتی در طول روز و در شیفتهای مختلف کاملاً شسته و آن را به مدت بیست دقیقه در محلول وایتکس یک درصد قرار دهند و به منظور خشک شدن از دیوار تی شویی آویزان نمایند. در این بیمارستان در هر بخش تی ها با سه نوع رنگ دسته مشخص می شوند : سفید (اتاقهای پرسنل، ایستگاه پرستاری) آبی (اتاقهای بیماران و راهرو) زرد (اتاق ایزوله) و نخ تی هر 15 روز یکبار باید تعویض شوند
 - ✓ ظروف صابون مایع بعد از هر بار خالی شدن بایستی توسط نیروی خدماتی شسته ، سپس نسبت به پر کردن آن اقدام گردد.
 - ✓ داخل کابینتها بایستی توسط نیروی خدماتی طبق برنامه اعلامی در بخش بطور مرتب نظافت و از پهن کردن روزنامه داخل آنها خودداری شود. .
 - 9-- حمام ها و محل شستشوی دستها بایستی حداقل بصورت روزانه توسط پرسنل خدمات تمیز گردد. استفاده از ماده شوینده برای نظافت روتین کافیهست. در مواردیکه بیمار عفونی استحمام کرده یا بیمار مبتلا به ارگانوسمهای مقاوم و یا ارگانوسمهای مشکل زا باشد بایستی از ماده ضد عفونی کننده استفاده شود. ضد عفونی نمودن قبل از استحمام بیماران با زخم باز نیز لازم می باشد.
- تمیز کردن دوش ها

تاریخ ابلاغ 1402/02/11	 دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان ثامن الحجج (ع)	دستورالعمل
تاریخ بازنگری بعدی 1404/02/29		بهبود کیفیت
تاریخ بازنگری 1403/02/29		کد مستندات: EH-IN-0302-03*
		شماره ویرایش: 2*
دستورالعمل نظافت، شستشو و گندزدایی و لکه زدایی بخشها و واحدهای مختلف بیمارستان با توجه به شرایط اختصاصی آنها		

تمیز کردن نرده ها و قفسه ها

بازدید و تعویض پرده در صورت نیاز

در آوردن دستکش ها و شستن دست ها

جایگزینی دوباره کاغذ توالت ، کیسه پسماند ، صابون و سایر اقلام مورد نیاز

در صورت مشاهده کپک و درز و وجود نشئی گزارش داده شود .

جهت نظافت حمام ها و سینکها باید از برس های نایلونی استفاده شود . (استفاده از دستمالهای پنبه ای یا برسهای غیر پلاستیکی موجب آلودگی شدید آنها شده و گندزدایی آنها را مشکل میکند . به همین دلیل نباید مورد استفاده قرار گیرد)

ماده ضد عفونی مناسب هیپو کلریت سدیم نیم درصد می باشد. در مواردیکه احتمال آسیب رساندن به سطوح در اثر استفاده از هیپوکلریت سدیم وجود داردمی توان با مشورت کمیته کنترل عفونت مایع ضد عفونی مناسب دیگری را انتخاب نمود.

10-توالتها حداقل روزانه یکبار بایستی نظافت شوند بعلاوه در مواردیکه بصورت قابل رویت آلوده باشند نیز نظافت الزامی است. جهت نظافت معمولی استفاده از محلول دترجنت کافی است. در مورد توالت فرنگی مشترک بعد از استفاده بیمارانی که مبتلا به عفونت گوارشی می باشند ضد عفونی نمودن الزامی است .

مایع ضد عفونی کننده مورد استفاده هیپوکلریت سدیم 1 یا حداکثر 2 درصد بوده و پس از استفاده از آن محل نشستن بایستی با آب شستشو شده و قبل از استفاده خشک گردد و ریختن مایع ضد عفونی کننده در فاضلاب هیچ نقشی در کاهش میزان عفونت بیمارستانی ندارد.

نکته: هیپوکلریت سدیم راروی ادرار استفاده نکنید زیرا سبب آزاد شدن گازهای سمی می شود بنابراین در صورتیکه سطوح و یا زمین به ترشحات، ادرار و مدفوع آلوده شد با استفاده از حوله های کاغذی جمع کرده و داخل کیسه زباله زرد رنگ قرار دهید و منطقه را با آب ولرم شسته و سپس با آب ژاول 2 درصد ضد عفونی نمایید.

11- در پایان هر شیفت کاری که زباله ها تخلیه می شود ، باید سطلهای زباله توسط نیروی خدماتی با آب داغ و دترجنت (مواد پاک کننده) شستشو شود و به صورت وارونه نگهداری شود و سپس کیسه زباله جدید با رنگ مناسب کشیده شود .

✓ برای جمع آوری زباله و شستشوی توالتها بایستی از دستکش مخصوص استفاده شود .

✓ در هنگام کار از لباس کار مناسب و دستکش و در هنگام شستشوی سرویسهای بهداشتی حتماً از چکمه استفاده گردد .

تاریخ ابلاغ 1402/02/11	 دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی سیرجان ثامن الحجج (ع)	دستورالعمل
تاریخ بازنگری بعدی 1404/02/29		بهبود کیفیت
تاریخ بازنگری 1403/02/29		کد مستندات: EH-IN-0302-03* شماره ویرایش: 2*
دستورالعمل نظافت، شستشو و گندزدایی و لکه زدایی بخشها و واحدهای مختلف بیمارستان با توجه به شرایط اختصاصی آنها		

✓ در صورتی که پارچه های چند بار مصرف برای نظافت استفاده میشوند ، پارچه ها بایستی پس از هر بار استفاده شسته شده و سپس خشک گردند .

وایتکس 0/5 درصد (5 سی سی در یک لیتر اب): برای گندزدایی سطوح ابدارخانه و سطوحی با حساسیت کمتر استفاده شود

نکته قابل توجه در استفاده از هیپوکلریت سدیم(اب ژاول):

محلول بایستی تازه و روزانه تهیه و مصرف شود و از محلول رقیق شده پس از گذشت 24 ساعت پرهیزشود، زیرا محلول اثر بخشی خود را از دست میدهد.

بر روی ترالی های دارویی سطل عفونی، غیر عفونی و سفتی باکس برای تفکیک صحیح پسماند قراردادده شده است که طریقه ی امحاء ان همانند سایر پسماند عفونی و غیر عفونی است.